

• DOMOLJUB •

Izhaja zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide dan poprej. Cena mu je 80 kr. na leto. Inserati se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Slovenskemu ljudstvu
v poduk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Semeniške ulice št. 2. Naročnina in inserati pa: Upravništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Št. 2.

V Ljubljani, dne 16. januarija 1902.

Leto XV.

Naša zavarovalnica.

Pri naših liberalcih gre tako po vrsti, kakor so hiše v Trstu. Najprej so se besno zaganjali v konsumna društva. Kjerkoli se je katero ustanovilo, ondi so pretili — ne bode več dolgo trava rasla. Potem so prišle na vrsto kmetijske zadruge. Kjer se je katera ustanovila, ondi — tako so trdili — pojde kmet na boben. Poleg tega so zabavljali na naše hranilnice in posojilnice. Zdaj šele se bode kmet zadolžil. Tako so se režali ob kmetsko organizacijo. No, koliko je ta krik pomagal, koliko je to zaničevanje hasnilo, to je znano vsem našim bravcem. Konsumna društva obstajajo, kjerkoli so potrebna, kmetijske zadruge se lepo razvijajo, hranilnice in posojilnice lepo poskrbe našemu kmetu za denar ob majhnih obrestih, kadar je v zadregi. Naši liberalci o vseh teh zavodih samo še škripljejo tako — bi rekli — izza vogla, kakor se srdi pijanec na svojega treznega soseda, ki noče ž njim v šnopsarijo.

Ali zdaj jim drugačna prede tem našim liberalcem.

Slovensko ljudstvo vstaja na celi črti. Tudi svojo zavarovalnico si je osnovalo. Cemu — tako so rekli naši somišljeniki — naj bi šlo toliko denarja vsako leto na tuje? Cemu bi se stekalo na stotisoče goldinarjev v tuje židovsko-liberalne žepe? Domač denar ostani v domači deželi!

In osnovali so domačo „Vzajemno zavarovalnico“, ki naj bi zlasti po slovenskih deželah stopala na mesto dosedanjih tujih zavarovalnic, katere so pri nas doslej imele mnogo dobičkov, ko je bilo pa treba plačati škodo po požaru ali toči, so pa najraje kar največ mogoče — odtrgale.

Že je preteklo leto, kar deluje med nami nova „Vzajemna zavarovalnica“. Mirno je začela zbirati okrog sebe zavarovance in pridobila si je že lep krog društvenikov, ki so se je oklenili. Ali to je bilo seveda drugim bankam v škodo. Cutile so — zlasti nekatere — kako jim zavarovanci odpadajo in zato so si izmislili nov način, da bi udušili našo domačo zavarovalnico. Zabavljajmo — so rekli — na vse duške, obrekujmo novo zavarovalnico, sicer nam zraste čez glavo. In res, začeli so po „Narodu“ in „Rodoljubu“ udrihati po „škofovi“ zavarovalnici — kakor ji pravijo — da se je samih laži vse kadilo. Ali prišlo je še drugače. Gori na Dunaju je morala prenehati neka zavarovalnica, katero so prvotno imeli v rokah možje — poštenjaki, kasneje so se ji zajedli v meso sleparji, da so jo ugonobili. Ker je bilo pri tej zavarovalnici — rekli so ji „Unio catholica“ — zavarovanih mnogo naših cerkvenih poslopij in tudi drugih posestnikov, so se bali liberalci, da se zdaj vsi ti utegnejo zavarovati pri domači „Vzajemni zavarovalnici“. Una bi pridobila — so si mislili — mi bomo pa sline cedili.

Tako se je tudi zgodilo. Od vseh strani, kakor čujemo, se oglašajo pri „Vzajemni zavarovalnici“ novi zavarovanci in to naše nasprotnike tako tare, da v svoji nevoščljivosti ne vedó, kaj bi storili. Ljubljanski župan Ivan Hribar, ki je obenem generalni agent banke Slavije — na kakšnem glasu je med nami ta banka, to vam je znano — torej Ivan Hribar se je tako daleč spozabil, da je zadnjič v deželnem zboru celo zaprosil vlado, da naj strogo preišče delovanje „Vzajemne zavarovalnice“, češ, potem bo tega zavoda kmalu konec.

No, tudi mi smo s predlogom Hribarjevimi zadovoljni. Ako visoka vlada resnobno misli, da je tu treba vmes poseči, kar stori naj to, kar je njena dolžnost. Mi smo prepričani, da je za zavod, kakor je naša zavarovalnica, vsekakor potrebno, da se natančno od časa do časa preišče in prevdari njegovo delovanje. Zato je že odbor sam poklical pred par meseci strokovnjaka od ene največjih avstrijskih zavarovalnic, ki je vse poslovanje preiskal in se o zavodu jako pohvalno izrazil. Seveda je govoril ravno narobe kakor naši liberalci; rekel je, da ima Vzajemna zavarovalnica vse potrebne pogoje za svoj obstanek. Ali če visoka vlada hoče ustreči našim liberalcem in želi preiskati vse delovanje naše zavarovalnice, je nam to popolnoma prav. Čim več nadzornikov, tem bolj gotovo in tem hitreje bo uspeval naš domači zavod. Mi smo in hočemo ostati poštene ljudje, ki se poštene kritike nikdar ne branimo in ne strašimo.

Odtod nam torej ne preti nevarnost. Pač pa se je bati, da nam liberalni vetrogončiči tega ali onega omahljivega somišljenika omajejo. In zares ne bilo bi čudno. Kaj vse so že pisali in govorili o naši zavarovalnici! V preslabih rokah jim je, premalo kapitala ima, premalo se bo razširila, ljudstvo bo pri njej škodo trpelo itd. itd. — vse karkoli si morejo izmisliti, vse so jej že podtikali. Doslej smo navadno molčali na take izbruhe liberalne lažnivosti. A v prihodnje bomo od časa do časa tudi v tem pogledu našemu ljudstvu pojasnovali, zakaj se toliko ruje zoper domačo zavarovalnico.

Za danes samo še eno. Mi moramo — pravijo liberalci — ljudstvo svariti pred novo zavarovalnico. Radi verjamemo, da boste ljudstvo svarili pred našo zavaroval-

nico, ker čim več zavarovancev je pri nas, tem manj jih bode pri vas. Ali verjamemo pa tudi, da naše ljudstvo, kakor sicer, tako tudi sedaj ne pojde na vaš lim. Vas preveč pozna. Naj le počakajo liberalci še nekaj let, da se razpredemo po celi deželi in še dalje, potem bodo govorili že nekoliko bolj krotko in pohlevno.

Svojim somišljenikom po deželi pa zopet in zopet polagamo na srce, naj se ne dadó slepiti raznim liberalnim agentom, marveč naj kakor doslej priporočajo in podpirajo domačo zavarovalnico. Ljudstvo vstaja in se hoče osamosvojiti. Tovariši! Ne glejmo ne na desno, ne na levo! Nič bati! Le pogumno naprej! Svoji k svojim!

Oklofutani liberalci v kranjskem deželnem zboru.

Dné 30. decembra je imel, kakor smo poročali, deželni zbor kranjski velezanimivo sejo, v kateri je rešil začasni proračun in je bilo potem zasedanje preloženo na spomlad. Ker so liberalni časopisi, v prvi vrsti seveda »Slov. Naroda« in »Rodoljuba« o tej seji prinesli kar naravnost zlagana poročila, zato hočemo vso stvar tako porisati, kakor se je v resnici zgodila. Bravci naj potem sami presodijo, kdo je bil oklofutan, liberalci ali katoliško narodni poslanci.

Po sv. maši, katero je daroval kanonik g. Kajdiž, sešli so se novoizvoljeni gg. poslanci v dvorani starega strelišča. Dež. predsednik baron Hein je pozdravil v slovenskem in nemškem jeziku dež. zbor v ime vlade. Naznanja zbornici, da je cesar blagovolil imenovati dež. poslanca Otona pl. Detela dež. glavarjem in njegovim namestnikom barona Liechtenberga.

Dež. glavar stori na to obljubo v roko g. dež. predsednika ter pozdravi poslance kliče: Bog blagoslovi vstrajno delovanje dež. zbora!

Novoizvoljeni deželni poslanci so nato storili svoje obljube v roke deželnemu glavarju.

Nato je bil sprejet predlog, naj se pobiranje doklad za l. 1902. takoj vzame v razpravo, ne da bi se odkazalo odsekom, in je dež. zbor sklenil:

I. V pokritje primanjkljavev pri dež. zakladu naj se pčbirajo od 1. jan. leta 1902 do onega časa, ko se dež. proračun za leto 1902 končno veljavno določi, sledeče deželne priklade:

1. 40 % na doklada na užitnino od vina, vinskega in sadnega mešča ter od mesa.

2. Samostojna deželna naklada od porabljenega piva po 2 K od hektolitra.

3. 40% na doklada na vse direktne davke, izvemši osebni dohodninski davek.

II. Dež. odboru se naroča, da pridobi sklepu pod I. Najvišje odobrenje.

Nato se je oglasil k besedi načelnik katoliško-narodne stranke dr. Ivan Šusteršič. Obžaluje v imenu katoliško-nar. stranke, da je prilika deželnemu zboru sklepati samo o provizoriju. To kaže, da se deželni zbor od vlade nekako prezira. Deželnim zborom naj se da prilika, da ustavnim potom redno rešijo svoje proračune in da tako vlada pokaže, da zaupa deželnemu zboru gospodarstvo z deželnimi dokladami, in da pride deželni zbor sam v položaj, skleniti proračun. Res je sicer, da ima deželni odbor razpolagati v okviru zakona, a ta okvir je dal odboru priliko, da po svoji lastni previdnosti z večino glasov sklene o porabi tega ali onega deželnega denarja.

Pri vprašanju provizorija se navadno gre za izraz zaupanja deželnemu odboru. V imenu katoliško-narodne stranke izjavlja govornik, da katoliško-narodna stranka nima zaupanja do večine deželnega odbora. (Katoliško-narodni poslanci pleskajo. Dr. Tavčar: Grozno! Še nismo videli! Dr. Brejc: Boste že še slišali!) Ako pogledamo šest let nazaj, vidimo, da je ta deželni odbor pristransko postopal. (Katoliško-narodni poslanci pleskajo, liberalci kriče.) Deželni odbor bi moral imeti v očeh koristi cele dežele.

Postopanje deželnega odbora vzbuja obsodbo v ogromni večini naroda. Kako je postopal deželni odbor, kažejo nameščenja iz deželnega odbora v cestne odbore, v okrajne šolske odbore. Gledalo se ni na osobno sposobnost, gledalo se ni na to, če ima ljudstvo zaupanje do dotičnega. Če je bil tudi največji nevednež, če je bil še tako nezatna cseba, še tako malo sposoben človek, da je bil le strankarski pristaš, in deželni odbor, katerega naloga bi bila, v take zastope imenovati nepristranske in sposobne može, ga je imenoval.

Zgodilo se je že več! Med volivnim gibanjem hodil je po deželi nek zastopnik deželnega odbora, ali vsaj obnašal se je kot takega, in agitiral je s tem, da je izjavljal: »Če boste z nami volili, boste kaj dobili, če ne pa nič!« (Klici: Škandal!) In javno je izrekel: »Liberalcem groš, klerikalcem pa knof!« (Burni: Fej! klici od katoliško-narodne strani.) Od kar vlada ustavno življenje, se v nobeni deželi niso čule od deželnega odbornika tako brezsravno cinične besede.

Pri teh besedah so planili liberalci po koncu in pričeli biti ob mize. Tavčar je vpil: Kaj takega ne

prenesem! Katoliško-narodni poslanci so burno ploskali. Hribar vpije: Preklicati! Prej ne bode govoril! — Liberalci kriče, da mora dr. Šusteršič svoje besede preklicati. Katoliško-narodni poslanci kličejo: Tavčar naj prekliče! — Liberalni poslanci vpijejo: Preklicati! Škandal! — Tavčarjeve besede so škandal! — Dr. Šusteršič Tavčarju: Izdajalec! Burno ploskanje na strani katoliško-narodnih poslancev. Liberalci vpijejo dalje: Preklicati! — Dež. glavar: Prekinem sejo, dokler ne bo miru. Deželni glavar stopi s svojega sedeža in gre mirit. — Hribar: Preklicati! — Dr. Brejc: Tavčar je čul, kar je zaslužil! — Tavčar: Ne dam nič za preklic! Smeh pri katoliško-narodnih poslancih. Tudi galerija se je umikanju liberalcev pričela rogati.

Dr. Šusteršič nadaljuje: Besede dr. Tavčarjeve: »Liberalcem groš, klerikalcem knof!« so vzbudile ogorčenje v celem narodu, ogorčenje povsod, koder še bije srce za poštenje. (Hrupno odobravanje.) Ali ima deželni odbor razpolagati s strankarskim denarjem? Deželni odbor razpolaga s težko prihranjenimi denarji, žulji našega kmeta in obrtnika, in da bi se ta denar strankarsko rabil, proti temu protestiramo, in prepričani smo, da bode ta protest našel navdušen odmev v celi naši domovini. (Katoliško-narodni poslanci pleskajo.)

Do danes niso bile preklicane označene dr. Tavčarjeve besede, do danes tudi nismo čuli, da bi bil deželni odbor zanikal te besede.

Do danes se niso našli člani večine deželnega odbora, ki bi izjavili, da to, kar je Tavčar, govoril, je sam govoril, in naj nosi tudi sam vso odgovornost. Prijetno je s tujim denarjem gospodariti, in od tega še sam nekaj dobivati. Tri četrtine dež. denarja je klerikalni denar. Vsak dež. odbornik je plačan za to, da nepristransko izvršuje svoj posel. V sedanjih razmerah ne moremo imeti zaupanja v dež. odbor, ker noben dež. odbornik ni zavrnil dr. Tavčarjevih besedi.

Primerna posledica bi bila za katoliško narodne poslance, glasovati proti provizorju. Upravičeni bi bili do najostrejših korakov, dokler se one Tavčarjeve besede niso preklicale, in naše ljudstvo bi te naše korake odobraval.

Mi smo konservativna vzdržujoča stranka, a bomo s skrajnostjo nastopili, ko bomo prisiljeni do brezobzirnosti. (Tavčar ropota. Dr. Šusteršič: Gospod deželni glavar, ali imam besedo?) Glasovali ne bomo proti proračunskemu provizoriju, da se nam ne bo očitalo, da deželi nočemo dati, kar potrebuje, in ker smo čuli, da mora biti sklep dež. zbora jutri že na Dunaju. Nočemo že danes izvajati vseh posledic iz položaja, ki je vladal tu skozi 6 let, ker hočemo čakati, da se bodo morebiti razmere vendar izpre-

menile in da se bodo v dež. zboru še našli gospodje, ki bodo upoštevali, da zastopamo ogromno večino naroda, da mi tu zastopamo slovensko ljudstvo. (Tavčar: »Kaj smo mi zastopniki eiganov?« Hribar: »Kaj pa mi zastopamo?« Dr. Schweitzer: »Priviligirane kaste!« Klici: »Banko Slavijo!« Hribar: Nerazsodna masa! Šusteršič: Kdor ni pri »Slaviji«, je pa nerazsodna masa!)

Ako se to ne bo upoštevalo, nastopili bomo pot brezobzirne opozicije in zasledovali bomo to pot s tisto železno vztrajnostjo, katero od nas zahteva večina ljudstva na Kranjskem! (Burno odobravanje na strani katoliških narodnih poslancev in na galeriji. Tavčar upije na galerijo.) (Konec prih)

† Župnik Jožef Voglar. V nedeljo pred sv. tremi kralji ob 1/2 11 zvečer je nehalo biti zlato srce sodražkega župnika. Toda to srce je bilo skrito v neprikupni zunajnosti in jezik ni nikdar izdal, kaj je v prsih bilo. Biti je moral že velik prijatelj pokojnika, da je smel nekoliko pogledati tje notri. Skrivalo so se v njegovem osrčju te-le vrline: ljubezen do kmeta in reveža, saj je skoro vse razdal, razposodil brez obresti; koliko so farovski konji zastonj zvozili, je težko povedati, pomagal je, kjer je le mogel. Bil je kremenite močatosti, kar je rekel, je bilo pribito. Vnet za lepoto hiše božje in posebno cerkvene obleke. Previden in prizanesljiv je čudovito premagoval svojo močno naravo. Še tako veliko razžaljenje je znal prenesti in ni zunaj pokazal, ako ga je kaj znotraj zbodlo, odpuščal je tudi svojim največjim razžalnikom in ni nikomur kaj očital. Sodražki liberalci so ga nekako smatrali svojim zaščitnikom, toda vidi se, da so ga malo poznali, zato naj jim bo očitno povedano, da jih je iz dna svoje duše — ne sovražil — ampak zaničeval. — Ker je bil čez 25 let v Sodražici, je že vedel zakaj. Ta mož, kogar list je bil bel in neomažeževan v knjigi duhovskega stanu, je toraj šel po svoje plačilo. Novega leta dan je bil slovesno oskrbljen s sv. zakramenti umirajočih. Ribniški dekan v spremstvu treh duhovnikov s prižganimi svečami mu je donesel sveto popotnico. Sodražko dobro ljudstvo je ihtelo v skrbi za svojega očeta in prav obilo molilo zanj. Toda njegove ure so bile soštete. V sredo je 21 sobratov in neštivilno ljudstva iz domače in tujih župnij spremilo njegove telesne ostanke na kraj mira. In zdaj počiva tam pod lepo Veliko goro, obrnjen tje gori v krasno svojo rojstno Nakelesko faro, njegov dah naj pa plava tam gori v rajskih višavah in naj prosí za svojo zapuščeno sodražko čredo. — K r u m p e s t a r.

Listek.

Jezuškov odgovor.

(Po Hattlerju priredil Lovro.)

(Konec.)

3. Oče Klemen pri jasliah.

Oče Klemen je bil čez nekaj minut že v cerkvi; bila je natlačeno polna pobožnih molivcev. Na velikem oltarju je gorelo veliko sveč, in prijetno kadilo se je v oblakih dvigalo proti nebu.

Klemen se je prerival skozi množico, da je prišel do jaslí, ki so bile čisto spredaj pri obhajilni mizi sredi lepih cvetic.

»To ti je res prav otročja misel, me ob tej uri pošiljati semkaj,« si je mislil. »No pa naj bo, da ji le naredim malo veselja.«

Med temi mislimi ogleduje oče Klemen množico ljudi okrog sebe. Videl je, kako so verno klečali, pripogibali glavo in sklepali roke k zbrani molitvi. Opravilo svete noči se je že pričelo, mašniki so v slovesnih oblekah vrtili svete skrivnosti. S kora so donele lepe božične pesmi, kakor so jih nekda j peli angeli na betlehemskih livadah.

In pred seboj na borni slamici je videl ležati ljubeznivo podobo nebeskega Deteta, ki se je tako ljubko smehljaló in istegalo proti obiskovalcem svoje ročice, kakor bi jih hotelo stisniti na svoje nebesko srce.

Klemen je dolgo gledal; nekam blagodejno je vplival ta pogled na njegovo trpeče očetovsko srce.

Kaj se je godilo okrog njega in pri oltarju, na to ni pazil.

Kar poneha petje in popolna tihota zavlada po hiši božji; to ga vzdrami iz njegove zamišljenosti v jaslíce. Ožré se k oltarju; ondi se je ravnokar duhovnik obrnil k ljudstvu, da mu v kratkih besedah pojasni pomen svete noči. Prekrižal se je z znamenjem svetega krža in z ginjenim glasom ponovil besede, ki jih je angel go oril betlehemskim pastiroem: »Ne bojte se, zakaj glejte, oznanim vam veliko veselje, ki bo vsemu ljudstvu;« potem je te besede razložil in rekel, da to veselje, ta tolažba velja še danes vsem, ki jo iščejo pri usmiljenem Jezušku.

Na očeta Klemena so naredile te besede nenavaden vtis, nehote se je pomaknil nekaj korakov naprej, da bi bolj razumel besede pridigarjeve o tolažbi. Stal je nepremično, poslušal natanko vsako

bese do in takorekoč kar pil veselje vase, vsrkaval tolažbo, katero je božje Dete prineslo s svojim prihodom na svet. Šlo mu je prav do srca in mu delo zelo dobro.

Ko so se zadnje besede poizgubile po širnem cerkvenem prostoru, položi Klemen svojo levico na prsi, z desnico pa si podpre glavo. Bil je zamišljen, globoko zamišljen.

Ko ob koncu svetonočnega opravila potihne petje, šele dvigne glavo in vidi, kako verniki pristopajo k obhajilni mizi in prejemljejo ondi sveto obhajilo; trdna vera in iskrena pobožnost sta jim odsevali z obraza.

Oče Klemen je pred leti tudi klečal ondi. Na to je sedaj mislil in svojo pobožno mater, ki ga je peljala k njegovemu prvemu obhajilu, in na svojo verno ženo, ki je tudi velikokrat, velikokrat klečala tamkaj, in na svoje dete, na svojega otroka, ki je ležal na smrti postelji; in tedaj se tudi spomni, kaj mu je Blandina malo poprej rekla: z materjo je prejšnje leta molila zanj.

Silna bolečina mu pri tej misli pretrese dušo. Dolgo časa stoji ondi globoko sklonjen; in v očeh so mu zalesketale solze. Hoteč jih obrisati, dvigne glavo in še le tedaj opazi, da je bila cerkev že skoro prazna in luči na oltarju pogašene; le jaslice so svetlo obsevale goreče sveče.

Skoro nehoté so spusti na kolena; klečeč pred jaslicami izgovori le te besede: »O Bog«, je rekel »o Bog, ki sem te že zdavnaj zapustil, daj mi nazaj mojega otroka, in hočem se zopet povrniti k tebi!«

Pri tem se mu pekoče solze drsele po licih in kapale na obhajilno mizo.

Še nekoliko trenutkov je ostal tako ponižno klečeč kred Bogom. Potem je vstal in odšel. Pred cerkvenimi vrati v leseni lopi je stal pohabljen revež; dal mu je bogato miloščino in hitel domov.

4. So li bile sanje?

»No, kako je?« — To so bile prve žalostne besede, katere je izpregovoril oče Klemen, ko mu je Tereza odprla hišna vrata.

»Blandina je spala, odkar ste vi odšli. Šele sedaj se je zopet vzdramila. Vidi se ji, da jo je spanje pokrepčalo.«

Nekoliko pomirjen je stopal Klemen hitrih korakov po stopnjicah k postelji svojega otroka. »Me dolgo ni bilo nazaj, kaj ne, ljubo dete?«

»O ne, ne«, odgovori Blandina, in njene oči in ves njen obraz se zjasni pri teh besedah. »Saj je bilo tako lepo, tako lepo.«

»No ja, Jezušek je bil v resnici tam«, pravi Klemen in se izkuša smejati.

»Vem«, odgovori veselo Blandina; »vem to; bil je še lepši, kot prejšnje leto.«

Oče Klemen jo ves začuden pogleda in šele tedaj opazi veseli izraz na njenem obličju. »Kako to veš?«

»Saj sem bila z vami v cerkvi.«

In očeta iznova obide žalost »Oh, ubogi otrok se že meša«, misli sam pri sebi in hoče reči še nekaj pomirjujočih besed. Toda hčerka ga prehití:

»Poslušajte, oče, in mi potem povejte, če ni bilo res tako.«

»Bodi mirna, hčerka moja, bodi tiho, moja Blandina!«

»Saj sem čisto mirna«, pravi deklica skoro užaljena.

»Seveda! No, kaj si hotela povedati?«

»No le poslušajte!« pravi Blandina z živahnim glasom. »Šla sva v cerkev; bilo je ondi veliko, veliko ljudi. Na koro se je lepo pelo. Pri oltarju so bili duhovniki v slovesnih oblekah. Midva sva se prerila skozi množico prav do jaslic. Kako lepe so bile ondi lučke in kako lepe cvetice! Zlasti lepo je bilo drevesce, ki se je ravno nad Jezuškom pripogibalo.«

»Bila je palma«, pripomni oče Klemen, ki jo je začuden poslušal.

»Že res, palmovo drevo z dolgimi širokimi listi. Potem je eden duhovnikov ne daleč proč pridigoval. Vi ste pa poslušali in meni se je zdelo, da ste bili zelo žalostni.«

To pripovedovanje je očeta hudo genilo. Popolnoma presenečen pogleda Blandini v obraz in pravi s tresočim glasom:

»Ali tudi veš, kaj je govoril tisti pridigar?«

Blandina potegne z roko očeta bližje k sebi in mu nežno pravi: »Rekel je, da vas bo nebeško Dete potolažilo.«

Očeta je nekaj pretreslo kakor neka groza, ko mu je hčerka povedala tudi to.

»Potem sva ostala še dolgo v cerkvi«, je nadaljevala Blandina, »tako dolgo, da so pogasili vse luči. Potem ste vi stopili k Jezušku in pred njim poklekneli, jokali ste in rekli: »O Bog, daj mi Blandino nazaj, in za vedno hočem biti tvoj!«

Oče Klemen je prebledel. Začuden vzklik se mu je izvil iz razburjenih prsi.

»Da, da«, govori Blandina zmagonosno dalje, »to ste mu rekli. Toda videla sem, da odgovora Jezuškovega niste čakali.«

»Odgovora?«

»Seveda, ljubi očka, Jezušek vam je odgovoril.«
»Moj Bog!« vzklikne Klemen zmeden; »moj Bog, kaj mi je mogel neki reči?«

»Rekel je: pridi najprej ti k meni!«

Tu pade oče na svoja kolena in položi močno ganjen svojo glavo na Blandinino posteljo. Ta pa položi kot igrajoč svojo roko na njegovo glavo in nadaljuje:

»In ko sva prišla iz cerkve, ste dali ubogemu Martinu zhit in ste mu rekli: »Moli za Blandino in za me!«

Pri teh besedah se oče Klemen ni mogel več premagovati, vstal je, objel svojega otroka in ga poljubil na čelo; solzam, ki so mu silile iz oči, ni več branil.

Odkod je Blandina vedela vse to? So li bile sanje? Ali ji je povedal Jezušek ali njen angel varih?

V jutro svetega dne je klečal v župni cerkvi nedaleč od jaslje pri obhajilni mizi ugleden mož v praznični obleki. Dolgo je molil ondi in potem prejel sveto obhajilo s toliko pobožnostjo, da so se vsi, ki so ga videli, zgedovali na njim. Bil je Blandinin oče!

Blandinino zdravje se je polagoma obrnilo na bolje. Zdravniki so dobivali vedno več upanja, da ozdravi. In predno je potekel mesec, je klečala zopet ob očetovi strani na onem mestu v župni cerkvi, kjer je pred letom z materjo molila zanj. Takrat je bila iskrena molitev zahvale, ki se je iz dveh srečnih src dvigala proti nebu, da je poslalo Blandini prejšnje zdravje. Oče je dobil nazaj svojega otroka in dobri pastir svojo izgubljeno ovčico.

Don Bosko in njegovi zavodi.

Kdo še ni slišal imena »Don Bosko«, besede »Salezijanci«, katera v zadnjem času doni kot rešilna tromba po celem svetu? Ime Don Bosko tolaži srca ubogih sirot, ki brez očeta in brez matere prihite v njegovo naročje in prosijo pomoči. Don Bosko kličejo sredi Južno-Amerikanskih gozdov ubogi neverniki, zapuščeni divjaki, ki stegajo svoje roke proti Italiji in prosijo rešenja. Ime Don Bosko izgovarjajo s častjo in spoštovanjem nesrečni gohovci, ki prejemale zadnja tolažila od blagodušnih sinov in hčera velikega dobrotnika, ki so polni njegove ljubezni zapustili ljubo domovino, se napatili v daljne ptuje kraje, se zaprli v kužne bolnišnice, da ondi strežejo ubogim trpinom in jih tolažijo z mislijo na večnost ter jim preskrbujejo živež in obleko. Beseda Don Bosko se sliši po šolah, kjer njegovi sinovi vodijo kot ljubeznivi učitelji mlade učence po poti vede in jim pripravljajo prostor sredi državlanskega življenja. Beseda Don Bosko se sliši po delavnicah med delavci, ki so izšli iz njegovih zavodov kot izvežbani mojstri, vrli državljani, neustrašljivi kato-

ličani, ki sedaj ustanavljajo krščanska društva — društva, ki imajo na čelu velikega Don Boska. Don Bosko se proslavlja v knjigah; Don Bosko se poveščuje po časopisih. In kdo je ta veliki dobrotnik kogar ime se je v štiridesetih letih razširilo po celi zemlji? — Don Bosko je oče ubogim, vodnik in svetovavec plemenitašem, tolažnik žalostnim in obupnim, luč onim, ki so zabredli v brezno teme, kažipot onim, ki stopajo po poti kreposti. Njegovo oko meri proti nebu: njegovo upanje je nebo; njegova pomoč Marija Pomočnica. On ne vidi razločka med ljudmi; njegovo srce utriplje za vse. Njegova misel so ubogi, in za te je odprl zavetišča in delavnice; njegova misel so premožni in plemeniti, in za te je pripravil zavode in šole; njegova misel so so odraščeni, in za te je odprl večerne šole; njegova misel so nedolžni otročiči in te je poklical pod svoje krilo, v otroški vrtec. Kako velik je Don Bosko!

Opisovati življenje tega dobrotnika človeštva, bi bilo preobširno. Opustimo tedaj njegovo rojstvo, njegova otroška leta, njegove kreposti, njegov vrli živi značaj in pogledimo nekoliko njegove ustave. Saj je to za nas tem bolj zanimivo, ker so se lansko leto tudi v naši deželi naselili »Salezijanci« (v Rudniku pri Ljubljani.)

Don Boskovi zavodi so: 1) Praznični oratorij ali otroški vrtec. — Ako se podaš v kak kraj, kjer delujejo Don Boskovi sinovi, misliš bodeš sam pri sebi: Mirno je to mesto. Tu se ne vidi otrok, ki bi se klatili po ulicah. Ako pa greš potem dalje proti salezijanskemu zavodu, slišal bodeš že od daleč vpitje, vriskanje, petje in godbo. Neka radovednost te vleče do poslopja, od koder prihaja to vpitje, in kaj opaziš? Mali otroci in dečki, bogati in revni se prekucujejo in tekajo po širnem dvorišču. Nekateri se ujcajo na gugalnici, drugi plezajo po vrvi, zopet drugi se sučejo na vrtilniku ali pa skačejo čez skakalnico. Tu se sprehaja krdelo otrok s svojim katehetom; tam na klopi sedi množica dečkov, ki s svojim katehetom prepevajo vesele pesni: — vsak ima svoje opravilo. Skrbno oko nadzornikovo čuva nad njimi.

Komaj je ura sedem, je že oratorij napolnjen. Ob pol osmih zazvoni. Dečki se mirno zberejo na določenem prostoru blizu katehetov, ki jih spremljajo v cerkev. Dva ali trije duhovniki spovedujejo. Veliko dečkov se približa k mizi Gospodovi in se pokrepča z angelskim kruhom. Med sv. mašo se moli razločno in počasi sv. rožni venec in litanije, medtem ko se med sv. obhajilom prepevajo sv. pesmi. Po sveti maši se med bolj pridne razdeli zajutrek.

Ko mine sv. maša, začne se iznova igranje in nadaljuje do pol dvanajstih. Zopet zazvoni in dečki se vrnejo vsak na svoj dom.

Ni še ura eno, je oratorij zopet napolnjen. Začnejo se nove igre. Godci vzamejo glasbena orodja; začne se otroški koncert in mala loterija. Ob šestih jih pokliče zvon. Dečki se zberejo in gredo sparoma v cerkev. Tu se razlaga pol ure kršćanski nauk, nato so poje par pesni, kojim sledi pridiga in blagoslov.

Opravili so svojo nedeljsko pobožnost in zaslužili so pridni dečki kakega posebnega razvedrila. Zberejo se v gledališču. Umetno ubrani glasovi močne godbe, pretrgajo šunder mladih paglavcev. Ko konča godba, se vzdigne zastor, in mladi izgralci kažejo svojo umetnost ter s svojim kretanjem in govorjenjem očarajo ne le obilno število dečkov, marveč tudi zunanje odlične osebe, ki se pridejo radovat z nedolžnimi otroci in občudovat Don Boskova dela. Po predstavi (okoli 9 ure) se vrnejo domov.

Lahko bi napolnil cele strani, ako bi hotel opisovati koristi, ki jih donajajo ti vrtoi neizkušeni mladini. V dokaz naj bode število dečkov, ki obiskuje štiri oratorije v Turinu, — število, ki presega šest tisoč otrok.

2.) Večer ne šole. — Vsak večer se zberejo v otroškem vrtcu bolj odrasli mladeniči, delavski učenci in dijaki višjih šol, da se ondi uče različnih jezikov, risanja, petja, dramatike, računstva itd. Na ta način se odvrtaajo od večernega pohajkovanja.

3.) Dnevne šole. Po vseh krajih, kamor je posvetila luč Don Boskovih del, zlasti pa na Laškem, Francoskem, Angleškem, Španskem in v Ameriki, so se odprli hospici za one dečke, katerim revščina ne pripušča obiskovati državnih šol. Razum teh se je odprlo mnogo zavodov za premožne; za one, katerih kršćanski stariši ne puste v brezverske šole, kjer se zasmehuje kršćanska vera, kjer je baje sveti križ vzrok dijaške raztresenosti in nepazljivosti. Te šole obsegajo štirirazredne ljudske šole, gimnazijske in tehnične razrede. Po želji nekaterih škofov so tudi sprejeli pod svoje vodstvo nekatera semenišča. Tudi državnih šol jim ne manjka.

Poljedelake šole (Colonie agricole). — V času, ko je poljedelstvo začelo cvesti, bilo je treba tudi poljedelskih šol. Ustanovile so se nekatere na Laškem, Francoskem in v Ameriki. Velike koristi so te šole za deželo.

5.) Delavnice. — Don Bosko ni mislil le na učečo se mladino; njegovo oko je segalo tudi v delavske kroge. Videl je, koliko je delavcev, ki so radi pomanjkanja poštenih mojstrov zgubili vero in se zakopali v temo nevednosti. Zato je ustanovil razne zavode in učilnice za one mladeniče, ki se žele posvetiti rokodelskemu stanu. Ni rokodelstva, katerega bi tu ne našel. Razna rokodelstva imajo večerni pouk, kjer se uče jezikov in se izvežbajo v

vseh potrebnih znanostih. Don Boskove delavnice poboljšajo stanje ubovega rokodelca.

Iz tega vsakdo lahko opazi, kako velik dobrotnik človeštva je Don Bosko. Njegovo oko zré na celo človeštvo. Svet potrebuje učenjakov, in teh najdeš med Salezijanci, ki pošiljajo iz svojih petindvajset tiskarn brezštevila knjig. Svet se bavi z jeziki, z bogoslovjem, z modroslovjem, z matematiko, z godbo itd. in v Salezijanskih bukvarnah najdeš za to primernih knjig. — Svet potrebuje poštenih delavcev, in ti se vežbajo v salezijanskih delavnicah, da potem izidejo med svet in pomagajo delavskemu stanu. — Svet potrebuje kršćanskih učiteljev in teh ne manjka po salezijanskih učilnicah, teh ne manjka med svetom, ki po nazorih, katere so prejeli v salezijanskih zavodih, vzgajajo mladino. Svet potrebuje duhovnikov, in te najdeš v družbi Salezijancev, te najdeš med svetom, ki po načelu velikega Don Boska poučujejo nevedno ljudstvo in proslavljajo človeškega dobrotnika.

Veličastno res je Don Boskovo delo. Štiristotisoč dečkov se hrani v njegovih zavodih pod krilom kršćanske vzgoje, kjer se utrjujejo za svetne borbe. Istotoliko deklic se hrabri v zavodih Don Boskovih sestra, imenovanih »sestre Marije Pomočnice«, da potem izidejo kot poštena dekleta, dobre gospodinje, skrbne učiteljice mladine. Kako veliko je delo božjega služabnika, človeškega dobrotnika, neumrlega Don Boska!

Naj bi se tudi med Slovenci Don Boskova misel razširila, mnogo zavodov ustanovila in obilnega sadu obrodila!

J. V. Sal.

Vsakdanje laži.

Mož (prišedši nekoliko pozneje kot navadno h kosilu): „Ne zameri, ljuba ženica; veš, nisem dobil tramvaja, sem moral pa peš priti.“

Žena: „Tako? — Poglej no, vozni listek za tramvaj si stresel iz žepa!“

Mož (v zadregi): „Jaz — mhe — (se ohrabri) no seve, zamudil sem se pač drugje — kaj pa je zato?“

Žena: „O, zelo veliko! — Mene si nalagal, mene, — oh!“ (Bridko zajoka.)

Mož (nevoljen): „Mina — čemu to? — Smešno! Kolikokrat si se že ti zlagala!“

Žena: „Jaz? Oh! Jaz — ojej! Meni kaj takega reči. To je neznosno! Jaz nikoli ne lažem!“

Mož: „Kaj, ali staviva, da se boš danes najmanj še šestkrat?“

Žena: „Ljubi mož...“ (Gleda ga užaljena, da se njej more pripisovati kaj tako strašnega.)

Mož: „Glej, kakor hočeš. Jaz ostanem pri besedi — če dobim stavo jaz — ne dobiš nove obleke, ki sem ti jo že obljubil. Jaz bom samo štel, kadar se zlažeš.“

Žena: „Ljubi mož — jaz —“

Mož: „Tiho! Eden gre. Prosto!“ (Imenitna gospa, naše Mine prijateljica in tekmovalka v obleki, vstopi.)

Žena (prisiljeno vesela): „O, draga prijateljica, kako zelo sem te vesela, da te vidim!“

Mož: (šteje glasno): „Prva.“

Žena (se ozre nanj): „No, vsaj nekoliko sedi!“

Vasovavka (sede): „Hvala! Prišla sem namera semkaj, da bi te prašala, kako mi stoji moj novi klobuk.“

Žena: „Čudovito; jaz se ga kar nagledati ne morem.“

Mož: „Druga.“

Vasovavka: „Res, iz druge številke je klobuk; kupila sem si še enega drugega z modrimi trakovi; tistega ti pokažem jutri.“

Žena: „Prav; hudo me bo veselilo.“

Mož (zase, a vendar tako, da ga žena sliši): „Tretja.“

Vasovavka: „Saj menda greš na ples prihodnji četrtek! Če ti je ljubo, pojdem jaz tudi, da bom v tvoji družbi, ki mi je tako ljuba in draga.“

Žena: „O prosim, prav veliko veselje bo zame.“

Mož: „Četrta.“

Žena: „Tudi jaz sem tvoje družbe vedno zelo vesela.“

Mož: „Peta.“

Žena (v veliki zadregi): „Prosim — prosim, saj mi oprostíš, da se za trenutek umaknem — kar naenkrat mi je tako slabo.“ (Gre v svojo sobo.)

Mož: „Šesta! — Jaz sem dobil!“ (Tleskne z rokama in poskakuje od veselja.)

Vasovavka debelo gleda ter z glavo zmajujoč odide; ko zapre za seboj vrata, mrmra sama zase: „Kaj neki imata ta dva?“

Politični razgled.

Državni zbor se ne snide, kakor poroča vladi precej blizu stoječi dunajski list, 20., namreč šele 28. januarija. S tem hoče vlada dobiti potrebnega časa za pogajanje med Nemci in Čehi. Če bi se že iz priprav za to posvetovanje pokazalo, da ni pričakovati od spravnih dogovorov nikakega uspeha, vlada državnega zbora sploh ne skliče več k rednemu zasedanju. Temu nasprotno se trdi v vladnih krogih, da se zbornica snide na vsak način, samo to še ni določeno, kdaj. — Za spravo se pripravljajo na obeh straneh z občutkom, da ne bo nič; dobro voljo hočejo pokazati razun vsenemcev vsi, toda vedo pa, da bo trud zopet zastonj.

Ogrski politiki, ki trobijo v rog Szellove vlade, zavzemajo zelo šudno stališče napram opravičenim zahtevam vseh poljedelskih krogov v naši monarhiji, naj se namreč pri prihodnjem sklepanju trgovinskih pogodb odpravi zloglasna klavzula glede uvoza italijanskih vin. Ljudske zastopnike, ki v tem oziru tolmačijo želje vseh avstroogrskih vinogradnikov, nazivajo s sovražniki trozveze, opiraje se na izjavo italijanske vlade, ki pravi, da bo le v tem slučaju še sklenila pogodbo z Avstro-Ogersko, ako se ji pusti dosedanja edina ugodnost, ki jo imajo od nje Italijani, namreč glede izvoza vina v našo monarhijo. Ogrji se na naše koristi v tem oziru nočejo ozirati, da le ne izgube 'dobrega' zaveznika. — Italija in Francija se nekako zblížujeta, zato so nekateri, zlasti berlinski krogi boje, da je trozveza v nevarnosti in da pride do zveze med Italijo in Francijo. Povod k temu so dale neke besede francoskega poslanika v Rimu, katere tolmačijo kot za nekako napoved nove zveze.

O priklopljenju Bosne in Hercegovine se še vedno tupatam izproži kaka beseda. Rusija ni ravno nasprotna, Nemčiji in Italiji pa ta misel ni nič kaj všeč.

Naučni ministar dr. vitez Hartel je prosil sv. očeta za razdelitev čeških škofij. Odgovoril je sveti oče, da bode zaslišal škofe, ki imajo pri tem prvo besedo.

Budžetni odsek je 8. jan. zopet začel z razpravo o državnem proračunu. Na predlog načelnika dr. Kathreina, katerima je pritrdil tudi finančni minister, se je sklenilo, da se bo o proračunu za leto 1901, ker je doba že potekla, razpravljalo ravno tako, kakor o proračunih prejšnjih treh let.

Na Štajerskem bodo letos deželnozborske volitve. Treba bo ob tej priliki trdega dela, ker bodo z nemškutarji vlekli tudi »liberalni« Slovinci.

Na Goriškem sta mandata Klavžarja in Treuta razveljavljena. Končni uspeh volivne borbe je, da liberalci nimajo nobenega deželnega odbornika. Dr. Tuma, njih vodja, ni več prišel v deželni odbor. Radi razveljavljenja imenovanih mandatov bode ta novi volitvi v dveh volivnih okrajih in skoro gotovo bodo v obeh pridrli pristaši protiliberalne struje.

6. jan. se je na Dunaju ob velikanski udeležbi vršil shod zaupnikov krščansko-socijalne stranke na Nižje Avstrijakem. Ogromno udeležbo priznavajo celo nasprotniki. Najvažnejše je bilo poročilo poslance Liechtensteina o političnem položaju. Po njegovem mnenju je ta brezupen, ker je zbornica popolnoma brez moči in ne more niti uveljaviti novega volivnega reda, kakršen bi bil sposoben, da se napravi potrebni red, na drugi strani pa imata cesar in vlada pomisleke proti premembi ustave. Za njim je mej drugimi govoril posl. Schneider, ki je koncem svojega govora rekel: »Nikakor ni izključeno, da se prej ali slej ustavi ustava, potem pa pride na vrhunec birokracija: za njo pa židje, ki bodo znali izkoristiti položaj.« Velepomenljiv je bil tudi govor dunajskega župana dr. Luegerja.

V Belgiji je katoliška vlada dala po osrednjem obrtnem in trgovinskem svetu izdelati predlog za splošno uveljavljenje nedeljskega počitka. Liberalci in socialisti so kar divji in se pripravljajo na hud

naskok proti temu gotovo koristnemu in človekoljubnem predlogu.

Zoper katoliško vseučilišče v Solnogradu bi liberalci pravzaprav ničesar ne mogli imeti. Prispevkov pri njih ne bo pobiral nihče, študirati ondi jih tudi nihče ne bo prosil. In vendar ženo tak hrup! Vidi se iz tega, da so se avstrijski škofje s tem korakom dotaknili točke, ki je velike važnosti za celo Avstrijo. Zoper to vseučilišče navajajo razni liberalni profesorji na dunajskem vseučilišču razloge, kojih

resnic, ki morajo biti podlaga našemu življenju in našemu delovanju, in drugo: vsak izkušaj po svoji moči, da se odpomore nezdravim družabnim razmeram.

Bolgarski knez Ferdinand je po dolgem odlašanju le sprejel ostavko Karavelovega ministerstva, ki ni imelo več v sobranju zaupanja. Sostavo novega kabineta je poveril Danjevu, ki je res v primeroma zelo kratkem času rešil svojo nalogo. Predsedstvo in zunanje zadeve je prevzel sam

„In Detetu je bilo danò ime Jezus.“

plitvost in nespamet spozna lahko vsaka priprosta ženica. Obenem so ti razlogi očitiden dokaz, da še potrebujemo dobrih, šol, šol, kjer se bodo dijaki učili resnic za življenje, ne pa takih zmedarij, da potem ne vedo, kje se jih drži glava.

Kot zdravilo za sedanjo tako zamotano politiko nam sv. oče voščiljo za Božič: »Katoličani bodimo složni v naukih svete cerkve za lajšanje ljudske bede!« Torej prvo: edinstvo, sloga glede verskih

Danjev, notranje zadeve in finance Sarafov, trgovino in promet so poverili Lukanovu, pravosodje Radjevu, dosedanjemu podpredsedniku sobranja Kandževu nauk in Paprikovu vojno.

Razpor med Argentinijo in Čile je, kakor ve poročati nek londonski list, mirnim potom končan. Argentinska vlada je namreč sprejela predlog republike Čile, naj se takoj prične z zaznamovanjem meje prepornega ozemlja Ultima Esperanca na način,

kakor to predlagajo zastopniki Čile. V dolgotrajnem prepiru je torej ta republika zmagala mirnim potom in je tudi že preklcala svoje čredbe poziva vojnih rezerv in drugih vojnih priprav.

Venezuela, južnoameriško republiko vznemirja že dalj časa ustaja, ki povzroča predsedniku Castro in njegovi vladi velike preglavice. Sedaj se je obrnilo na boljše, ker so vladne čete po večjem delu udušile upor in pregnale ustaše čez kolumbijsko mejo. Toda v tem boju si je vlada nakopala bolj nevarnega sovražnika. Nemško cesarstvo ima ob venezuelskem obrežju nekaj naselbin. Ti nemški podaniki so povodom zadnjega venezuelskega boja med ustaši in vladnimi četami naravno morali občutiti marsikako škodo. Potem so vladne čete razdrle lep kos nemških železnic, da bi se jih ne poslužili ustaši. Sedaj Nemčija zahteva odškodino.

Angleži in Buri. Zadnji božični prazniki, kakor navadno, za Angleže niso bili nič kaj veseli. Skoro vsak dan je moral Kitchener poročati o kakem boju med njegovimi in burakimi četami, ki je povzročil prvim znatne zgube. Položaj pa je še veliko slabši, ker je dokazano, da je Kitchener marsikaj zamolčal, o čemer ve, da ni všeč ali da neradi slišijo londonski krogi. O nesrečah poročila Kitchener šele tedaj, ko mu odreče vsa njegova modrost, in še takrat tako, kakor bi bili zmagali Ang'leži ali se vsaj častno umaknili. Med drugim ni prav nič omenil, da mu je v novembu in začetkom decembra Dewet okoli Heidelberga naredil mnogo neprijetnosti, da se je Delerey v bližini Hrugersdorpa zmagovito meril z Methuenom ter blizu Rustenburga vzel Angležem lepo število voz z živim in streljivom. Angleži dalje ne vedo prav nič o tem, kako je Beyers za nekaj dni zasedel Rustenburg, da si je v mestu preskrbel potrebne zaloge in potem prostovoljno odšel, kakor mu je narčil general Dewet. Tudi o delovanju generala Bothe ni bilo ničesar čitati v Kitchenerjevih poročilih, dasi je znano, da neovirano obvladuje pokrajino med Midelburgom, Springsom, Ermelom in Karolino. Še bolj trdovratno pa molči vrhovni poveljnik o Bothovi zvižadi, s katero je zvodil v propast znatnega angleškega oddelka. S svojimi bojovníki si je namreč ob reki Boeld izbral kraj, koder je z največjo lahkoto premagal številnejše nasprotnike, obenem pa nalašč poslal Dewetu odprto pismo, v katerem ga prosi nujne pomoči. Česa, da ga sovražnik strašno peši na tem kraju. Angleži so naglo planili nanj in bili kajpada lepo natepeni. Pri vsej svoji »odkritosrčnosti« je poročil nedavno lord Kitchener: Med četami generala Plumerja in Buri se je 3. in 4. vnel hud boj. Bure sta vodila Botha in Opperman. Del Plumerjevih čet ima velike izgube. Padlo je 18 mož, 5 častnikov in 28 mož je ranjenih. Buri so se morali umakniti z različnih postojank in imajo devet ubitih.

Dopisi.

Ribniški novičar. Kako mi je prav prišel semenj v Ribnici tisti dan po Novem letu! Kar po trgu sem jo udaril, nastavil svoja ušesa in krošnja je bila

precej do vrha naložena. S o d r a ž a n e slišim zdihovati: Bog nas kaznuje, ker so liberalci tako grdo blatili našo duhovščino. Štiri duhovnike imamo v fari, pa so trije bolni, samo gospod Janez se prijazno smehljajo in samotěž vlečejo farni voz, pa še v nje se „Narod“ zaletava. G. župnik je prejel Novoga leta dan popoldne sv. zakramente za umirajoče v nedeljo zvečer pa, kar sem pozneje zvedel, izdihnil svojo blago dušo in v sredo so ga v slovesnem sprevodu položili k večnemu počitku.

Gregorskega mežnarja čujem dalje razlagati, kako je gori v Slemenih tam v Črncu neki oče smrt vjel in zaprl, ker mu je ugrabila novorojeno dete in zato v gregorski fari že od sv. Jakopa sem ni nobenega mrliča. In tudi prav je naredil. Kako je pa prej čudno delala; kar v treh hišah se je v drugi za drugo po dvakrat oglasila. To pa ne gre, ampak enkrat tukaj, enkrat tam. Mežnarja naprosim, naj mi gotovo sporoči, kadar bo mož smrt izpustil in kam se bode potem najprej zakadila, pa grem dalje in padem med Dobrepoljce ali Poljce, pa še nekako drugače bolj na kratko sem jih slišal imenovati, pa menda nimajo radi tistega kratkega imena. E pa so junaki ti možje! Ravno od neke barantije so se menili, ko se pririjem med nje in že sem mislil, tu pa ne bo ravno kaj prida za-te. Vendar nekoliko postojim in kmalu zvem, da bi radi prebarantali nadučitelja; pravijo, da ne spada v dobrepoljsko „gmajno“ svetnikov, ker ga nikoli ne vidijo v domači cerkvi in tudi novičar ga je zasledil v Koledarju ne v Dobrepoljah, ampak gori na Kopanji. Torej bolj gori na Ljubljano vleče. Neko drugo barantijo so pa že lansko pomlad napravili, pa se je kupec skesal, ker je res slabo kupil. Strahovega Franceljna županstvo so prodali, pa še ni nikdo po nje prišel, zato je pa ima še zdaj. Ko začnejo tudi o nekih rajtengah govoriti, oglasijo se precej S o d r a ž a n i in pravijo pri nas so županski računi že iz unega stoletja na dolgu. Zdaj sta jih kar dva tajnika šivala in šivala, trije možje so jih pa „probali“, če bodo držali. Ne vem, kako je to, da ravno liberalnim županom rajtenge take poglavice delajo.

Od tega se pa zasuče pogovor na lepo novo zadružno hišo in skladišče v Dobrepoljah. Prav tje na sredo vasi, kar pred nos liberalcem so jo postavili, da jih posebno zdaj, ko je vse še rdeče, draži kakor purmana rdeča cunjca. Letos bodo pa blagoslovili ta krasni dom in takrat povabili kmete iz vse okolice k slavnosti. Sežem možem krepko v roko, naročim, naj me takrat nikar ne pozabijo in se rinem dalje v gnječi in zadenem na gručo Poljanec v, ki so zbijali šale, kako so liberalci na Poljanah biro odkupovali, toda o tem prihodnjič in

tudi tje v Struge bom moral stopiti, ker prav vse tudi ne morem verjeti, kar so mi bahali, zato moram sam videti, predno zapišam.

Je že križ, če se človek v tako-le reč utakne kakor sem se jaz. Prijatelji moji bi radi, da bi jim prav vse natanko popisal, kar mi povedo, urednik pa godrnja nad menoj, češ da mu moja krošnja preveč zakoti notri v Domoljubu. Toda prosim Vas urednik, še en čas potrpite, bo kmalu bolje, al' vejste sem samo po zimi tako bolj na debelo oblečen in kosmato „podfutrán“, po leti bom pa v samih prtenih hlačah in srajci, takrat bom pa manj prostora potreboval in to bo veselje za Vas.

O b l j u b a d o l g d e l a. Nič ne pomaga, kar sem rekel sem rekel, v „cajtenge“ mora, zakaj ga pa kar tako bere „Domoljuba“, ko bi ga lahko naročil. Kdo pa je tisti tič? Tam na Bregu je nad Ribnico na tistem debelem hrastu, ki ga imajo štirje moške dosti obseči, in ki je še gotovo v mlajših letih Turke videl. Za danes ta opomin, prihodnjič pa z imenom na dan.

Kaj bi, kaj bi za mano hodil,
Za novičarja me prosil;
Desetic bi rajši osem dal,
Domoljuba svojega bi bral.

Iz Ptujске okolice. Po nekaterih župnijah so mladeniške Marijine družbe že zelo razširjene z mnogoštevilnimi udi. A pri nas v župniji sv. Petra in Pavla v Ptuj se je komaj pričela to leto. Pa hvala večnemu Bogu! so imeli mladenči že dvakrat slovesen sprejem. Prvokrat na Alojzijevo nedeljo 23. junija, drugokrat na praznik sv. Štefana 26. decembra, obakrat zjutraj pri sv. maši skupno sv. obhajilo, popoldne ob 2. uri pa slovesen sprejem. Marsikateremu opazovalcu v cerkvi so od radostnega veselja solze polile lica, ko je videl, kako slovesno so sprejeti mladenči v Marijino družbo. Kako jih je lepo videti z družbenim znakom, z Marijino svetinjico, pripeto na prsih, z gorečo svečo v rokah. — Vam mladeničem, kateri še niste zapisani, pa kličem: tudi Vi, kar Vas je dobrih, v Marijino družbo! Ne bojte se! Naj hudobni jeziki reko, kar hočejo. Čas je da pokažete svetu, da ste res pogumni neustraseni korenjaki! Le na vojsko pod zastavo Marije Device, nebeške Kraljice! — Vas pa, ki ste že v Marijini družbi, naj Bog živi in ohrani zdrave in zveste sinove Marijine do konca vašega življenja!

Varuj družbo, mati mila,
Cvetko mlado rahlo to;
V varstvu Tvojem da razvila
Se čimdalje lepše bo.
Tebi v slavo naj cvetě,
Tebi v čast razširja se!

„Višavski“.

Slovenski novičar.

Prošnja Prvo letošnje številko „Domoljuba“ smo poslali vsem lanskim naročnikom. Kdor je ne rabi, nam naj jo blagovoljno nazaj pošlje, da postrežemo z listi novim naročnikom.

Liberalna požrtvovalnost. O „Rodoljubu“ smo že pred pol leta pisali, da zanj liberalci mečejo denar ven samo zato, ker mislijo, da nam bodo z njim izpodkopali med ljudstvom tla pred deželnonozborskimi volitvami. Rekli smo tudi, da bo po volitvah ta liberalna požrtvovalnost temeljito opešala, ker iberalcu ni nič čez njegov žep. Zadnja lanska številka „Rodoljuba“ prinaša res v „Vabilu na naročbo“ sledeče klaverne vrstice: „V minolem letu je „Rodoljub“ izhajal vsak teden. Izdajali smo ga vsak teden, ker so se vršile to leto deželnonozborske volitve in je bilo treba ljudstvo v večji meri podučevati, da bi ne zaostalo. Seveda je imela „Narodna tiskarna“ velikansko škodo. Dajali smo „Rodoljuba“ za 80 kr. na leto, od teh 80 kr. pa je šlo za poštnino 52 kr., in ker smo nekaj tisoč potrebnim ljudem pošiljali list tudi brezplačno, znaša izguba v letošnjem letu več kakor 6000 goldinarjev. V prihodnjem letu bo „Rodoljub“ izhajal zopet vsakih štirinajst dni, ker tako velike izgube, kakor smo jo imeli lansko leto, več ne zmagamo. Naročnina 80 kr. ali 1 K 60 vin. je tako nizka, da niti polovice vseh stroškov ne pokrije, vzlic temu pa bomo list nekoliko povečali, tako da bodo imeli bralci znatno več berila kakor doslej.“ — „Berilo“, katero objublja „Rodoljub“, bo pač tako, kakor je bilo doslej, le še bolj surovo. A mi opozarjamo liberalce samo na to, naj vendar enkrat primerjajo „Rodoljuba“ z „Domoljubom“! Tudi „Domoljub“ stane samo 80 kr. na leto, a prinaša krasno gradivo, lepo sestavljeno, in poleg političnega berila še zabavne stvari in celo lepe podobe! Kje ste pa vi, liberalci, s svojo požrtvovalnostjo? Dokler ste mislili, da vam bo raskavi „Rodoljubov“ papir pridobil mandate, ste zanj tisočake šteli in ga ljudem vsak teden zastonj usiljevali. Zdaj ste pa pogoreli med ljudstvom, in vam je grozno žal za denar, pa pravite: „Zdaj pa, neumni kmet, cajtenge sam plačaj, če jih hočeš imeti!“ Kmet bo pa vsaj toliko pameten, kakor liberalni doktorji, in bo „Rodoljuba“ nazaj poslal. Vsekako je bilo škoda tolikega denarja za tako malo vspeha. To je zavest, s katero stopajo liberalni časnikarji v novo leto!

Osebnе premembe v ljubljanski škofiji. Župnija Horjul je podeljena čast. gosp. Mihaelu Barbotu, župniku v Beli cerkvi. — Vsled smrti žup-

nika Jožefa Voglarja v Sodražici je imenovan za župnega upravitelja te župnije tamošnji kapelan g. Frančišek Traven.

Umrl je na Reki dne 8. januarija č. g. O. A v-g u š t i n B e l e c, kapucin. Pokojnik je bil rojen v Vurbergu na Štajerskem 21. julija 1830. L. 1848. se je vojskoval pod Jelačičem ter stopil potem l. 1850. na Reki v kapucinski red. Bil je lepa oseba, bistra glava, izvrsten govornik. Pridigoval je 48 novomašnikov po celem Slovenskem in Hrvaškem, stopil mnogokrat tudi na nemške in laške prižnice. Pred 26 leti so mu ponujali škofovsko stolico v Senju, ali jo je odklonil. L. 1884. hoteli so ga v Rimu

v pokoj, je šel nekaj let za duhovnega pastirja v Erzelj nad Vipavo. Kmalu se je pa vrnil v svoje priljubljene Sovodnje, če tudi je bil v Erzelju v najbližjem sosedstvu Goč, svojega rojstnega kraja. Bil je znan in povsod priljubljen vsled svoje ponižnosti in naklonjenosti prirobnemu ljudstvu, s katerim je najprej občeval. Bog mu daj večni mir! — Pri sv. Križu pri Trstu je umrl župnik č. g. Ivan Grubissa. — V Kamniku je umrl vpokojeni župnik č. g. Mihael Horvat, bivši župnik v Čatežu ob Savi. Rojen je bil 28. sept. 1830, v mašnika posvečen 30. julija 1857. Svetila mu večna luč!

25letnici. Dva č. g. župnika sta pred kratkim

Nova cerkev pri Devici Mariji v Polju.

izbrati za generala kapucinskega reda, pa tudi tega ni hotel. Čast mu! Dobro je znal, kako je bil potreben svoji provinciji reda. Izvrševal je 33 let službo lektorja, gvardijan reškega kapucin. samostana je bil 15 let, a provincijal hrvaških kapucinov tudi 15 let. Trikrat v življenju ga je zadela kap, ali jo je vsakokrat premagal. Zadnji dve leti je postajal zmiraj slabejši in včeraj mu je starostna nemoč pretrgala nit življenja. Za njim joka vse, kar ga je poznalo.

Umrl je po dolgem hiranju vsled starosti č. g. Jurij Mercina, vikar v pokoju v Sovodnjah, 84 let star. Rajnik je služboval v Stanjelu na Krasu, v Kredu, na Banjšicah in v Sovodnjah. Ko je stopil

obhajala 25letnico svojega pastirovanja na isti župniji. Preč. g. Jan. Teran je meseca sept. v Ljubnem obhajal svojo 25letnico. In njegov naslednik v Štangi pri sv. Antonu č. g. M. Sajé je pa 21. dec. vže ondi 25 let kot župnik in učitelj na zasilni šoli. Zvečer 21. t. m. so v ta spomin Štangarji streljali, zvonili in cerkveni pevci in pevke so lepo zapeli nekaj primernih pesem.

Duhovniške vesti z Goriškega. Msgr. Anton Zernitz, kanonik prvostolne cerkve, je umrl zadnji dan minolega leta. Pokojni je bil rojen dne 20. avgusta leta 1826 v Gorici. Služboval je v stolni cerkvi kot zakristan, v Ajellu kot župnik osem let

v Korminu kot dekan 20 let in zopet v stolni cerkvi kot kanonik pet let. Svetila mu večna luč! — Č. g. Fran Setničar, vodja slovenskega „Alojzijevišča“, je imenovan za kaplana na Placuti v Gorici.

Nova slovenska fara v Ameriki se je ustanovila v Newburgu.

Zaupnica. Velecenjemu g. dr. Ivanu Šusteršiču, načelniku katoliško - narodnega kluba v Ljubljani. Občinski zastop v Struĝah, zbran v občinski sej dne 9. januarija t. l., popolno odobrava postopanje katoliško narodnih poslancev v državnem in deželnem zboru in jim izraža svoje neomejeno zaupanje. — V Struĝah dne 9. januarija 1902. — Andrej Hočevar, župan. Janez Pugelj, prvi sveto vavec. Jožef Balič, svetov. Odborniki: Martin Kerin, Iv. Same, Jožef Pugelj, Jožet Rus, Jožef Francelj, Jož. Meglen.

Značilna pravda. Nedavno se je vršila v Rudolfovem pri okrožnem sodišču glavna razprava proti č. g. Nikolaju Stazinskemu, župnemu upravitelju na Čatežu pod Zaplacom, radi hudodelstva razžaljenja člana cesarske hiše in pregreška po § 303 k. z. (razžaljenja cerkve!) Očitano se je Stazinskemu, da je raz lice razžalil rajnega cesarja Jožefa II. in pa dunajsko vlado, ter s tem učinil označeno hudodelstvo odnosno pregrešek. Obtožbo je vložil in zastopal drž. pravdn. namestnik Kessler, obtoženca pa zagovarjal dr. Šusteršič. Obtoženi je bil po dolgotrajni razpravi popolnoma oproščen. Razprava je dognala popolno neresničnost obdolžitve proti gosp. Stazinskemu. Ta pravda je značilna za to, ker kaže, kako morejo dandanes nastati najkrutejše obdolžitve proti u zornemu duhovniku!

Slovensko časnikarstvo v Ameriki. Vrli „Amerikanski Slovenec“ je praznoval desetletnico svojega plodonosnega delovanja. Čestitamo!

Prestolonaslednikova zahvala — „Slomškovi zvezi“. Na udanostno izjavo prestolonasledniku nadvojvodu Fr. Ferdinandu je dobil predsednik „Slomškove zveze“ dež. posl. g. Jaklič brzojavno zahvalo, ki se glasi: „Nj. c. kr. Visokost se srčno zahvaljuje za lojalno izjavo. Nostitz F. M. L.“

Samomor orožnika. 30letni postajenačelnik v Divači, g. Val. Žnideršič, se je ustrelil v tamošnji kasarni. Tovariši njegovi, začuvši strel, so prihiteli na lice mesta, ali niso ga mogli več rešiti. Bilo je že prepozno, ker je siromak že izdihnil dušo. Truplo so prepeljali v mrtvašnico v Divači. Vzrok samomoru je neznan in sodijo, da je izvršil ta čin v hipu, ko mu je bil um v nenormalnem stanju.

Krščanska ženska zveza v Ljubljani je pri svojem skodu na predlog in utemeljevanje gdč. Amalije Povšetove sklenila ob priliki poroke princa

Otona Windischgraetza z nadvojvodinjo Elizabeto, unukinjo cesarjevo, odposlati visokemu paru sledečo čestitko: Krščanska ženska zveza v Ljubljani pošilja prejasnima zaročencema povodom visokoistih poroke najspoštlivejše čestitke, izražajoč obenem čustva veselja krščanskega ljudstva na Kranjskem vsled preveselega dogodka.

Potresna posojila začela so se v zadnjem času po deželi nena doma kar eksekutivnim potom iztirjavati! Posebno se moramo čuditi, da se je tako postopanje uvedlo tudi proti takim posestnikom, ki so vložili prošnje za odpis ali olajšave in še niso odbili niti rešitve teh prošenj ali dotičnih rekurzov! Z raznih strani nam prihajajo tudi pritožbe, da so bile prošnje za odpis potresnih posojil, oziroma za olajšave pri vračevanju neugodno rešene. Stvar pa je ta: Kolikor je nam znano, so mnogi vložili svoje prošnje že leta 1900 ali pa začetkom leta 1901. Vlada in deželni odbor pa do 28. marca 1901 nista imela dovoljenja, da bi odpisavala posojila ali olajšavala vračevanje. Še le dne 28. marca 1901 je sklenil državni zbor, da naj vlada glede potresnih, brezobrestnih in triodstotnih posojil dovoljuje kar največje olajšave in tudi v vseh ozira vrednih slučajih odpisuje posojila. Kdor torej po 28. marcu ni vložil nove prošnje, ta sploh ne more pričakovati odpisa ali daljših obrokov. Tega pa mnogi niso vedeli in zato se čudijo ali celo hudujejo, ker so z novim letom dobili plačilne naloge za prvi obrok. Torej naj vsakdo, kdor more dokazati vsega uvaževanja vredne razmere za odpis ali podaljšanje obrokov, vloži čim preje novo prošnjo potom okr. glavarstva, oziroma mestnega magistrata ljubljanskega. Mi upamo, da bode slavna vlada z ozirom na soglasni sklep državnega zbora dobrohotno uvaževala utemeljene prošnje. Namen državnega zbora in osrednje vlade je bil, kakor smo dobro poučeni, da se mala posojila do 400 K revnim hišnim posestnikom sploh odpišejo, kar pa se večinoma ni zgodilo. Prošnjo lahko vsi prizadeti ene občine skupno napravijo. Drž. poslanec dr. Šusteršič obrnil se je v imenu vseh katol. nar. drž. in dež. posl. pismeno do g. ministerskega predsednika pl. Koerberja za pomoč v tej zadevi.

Ljubljansko barje. Velika osuševalna dela na ljubljanskem barju se prično prih. leto. Še letos se bode dež. zbor bavil z dotičnimi predlogami. Struga Ljubljanice se znatno poniža, ob Ljubljani se pa zgrade močni zidovi.

Na Brezjah je bilo zadnje leto 2388 svetih maš in krog 45.000 svetih obhajil. Če se upošteva še mošenjska cerkev, je bilo v celo župniji nad 2500 svetih maš in do 50.000 obhajil. Toliko romarjev še nikdar ni bilo.

Dragocena stelja. Nehotó sevó je nastlala na Metlovi pri Pliberku neka žena svinjam — desetake. Imela je 4 desetake zavite v neki cunji, katera je prišla med smetje in tako pod svinje. Ko je pogrešila denar, so preiskali vse, ali zastonj; tu se spomni še nekdo, naj gredó gledat k svinjam in res, ravno so jih grizle in trgale na male kosce. Vendar pa je le od enega nekaj manjkalo, tako da je dobila žena v Celovcu vse zopet nazaj.

V Gotni vasl pri Novemestu je božični večer umrl dobroznani možiček Anton Javornik, ki je leto in dan na postelji premolil in prekašljal. Drugi dan ga pride sosedinja kropit in potožiti, da taki mrjo, ki bi lahko še živeli, za njo pa smrt ne ve, dasi ima žena osem križev in obilo bridkosti. Popoldne istega dne gre mimo potoka v cerkev, spodrsne se ji, pade v vodo in utone. Prepustimo Bogu, naj on sam naša leta šteje!

Most čez Savo pri Brežicah. V budgetnem odseku je naznanil ministrski predsednik Koerber, da je državna uprava za zgradbo tega mostu voljna prispevati podporo 100.000 K.

Zopet otrok zgorel. Z Livka poročajo: Dne 30. decembra zjutraj šla sta Ivan in Tereza Drešček v bližnji hlev k živini ter svojega 5letnega Jožefa samega pustila v hiši. Dedek se je preveč približal ognju, obleka se mu je unela in po 24 urah je v strašnih bolečinah dokončal svoje mlado življenje. Stariši, pazite vselej in povsod na otroke!

Kirijški sodni adjunkt Zupančič in kapucini. Kapucinski red je od države pripoznan in ima po svojih pravih pravico pobirati miloščino, za kar opravlja razna dobra dela. Dne 9. nov. je pooblaščen od gvardijana v Sv. Križu pobiral okolo Črnega Vrba kapucinski brat Valentin Šeč rejnate glave za samostan. Orodnik Smrekar je brata glave odvzel in 7letnega kapucinskega brata, ki je desetletja leta in leta na podlagi samostanskih pravil pobiral brez ovire vsako leto rejnate glave, je pri kirijškem sodišču obsodil adjunkt Zupančič, bivši dr. Tavčarjev koncipijent, na 24urni zapor. Nato se je pri ljubljanskem dr. sodišču vršila vsakikoli obravnava in dejelno sodišče je kapucinskega brata Valentina Šeča oprostilo. Zagovarjal ga je dr. Brejce. Državni pravdnik g. Trema je po dr. Brejčevem govoru sam podlagal, naj sodišče črta oprostilno obsodbo.

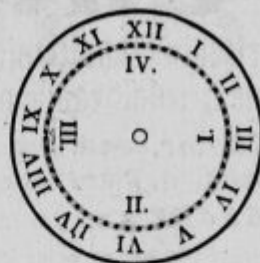
Drobtine.

Strahna železniška nesreča v Ameriki. Na Wabash železnici v bližini Adrian Mich. je sta in petdeset ljudi izgubila svoje življenje zaradi tega, ker sta dva hrabrejša trčila

drug ob drugega. V dveh vozih jednega vlaka so bili priseljenci in pripoveduje se, da je vse v jednom vozu doletela smrt in da je samo polovica v drugem vozu ostala pri življenju. Uzrok nesreče je bila zmotnjava telegrafskih povelj. Ponesrečeni potniki so bili v razdrtih vozovih tako zagozdeni, da se niso mogli izrjavati. Grozni ta položaj pa je postal neizmerno hujski, ko je začelo v razdrtih vozovih med popotniki goret. Oni, ki niso našli smrti mahoma, so se pekli do smrti. Vse vlak priseljencaev je objel plamen in kmalu so vozovi s potniki vred bili goreči kup, iz katerega so se čuli sree pretresujoči kriki in klici za pomoč. Tik železnice stanujoči farmerji so prihiteli ponesrečenim na pomoč, ter so skušali rešiti one, kateri niso bili preveč na dnu goreče mase. Mrtvece, večinoma Italijane, so farmerji pozneje položili v svoje hiše, ranjene pa so odpeljali v bolnišnico v Peru, Ind. Tudi več naših rojakov je bilo na ponesrečenem vlakcu. Amerikanski Slovenec je prinesel poročilo udeleženke o strašni železniški nesreči na Wabash železnici blizu Seneka. Slovenka gospa Jakša iz Globeville je bila v ponesrečenem vlakcu v družbi slovenskih žena iz Globeville: Amalije Kolar, Katke Plut in Anke Krašovec. Omenjene ženske so bile skupno na potu v Denver, ko se je nesreča zgodila, ki je zahtevala čez sto žrtev. Njih rešitev je bil čudež, kajti bile so samo lahko poškodovane. Gospa Jakša sledeče pripoveduje o nesreči: „Oh, kako strašno je pripovedovati o nesreči, nikdar ne bodem pozabila strašnih vsklikov in one noči; ne morem lahko pripovedovati, kajti groza me obide, ko se domišljam“. In rjokala se je, predno je mogla nadaljevati. „Mi smo bili na potu v Denver, ko se je nesreča zgodila“, nadaljuje gospa Jakša, „in v našem kupeju je bilo še drugih 60 sopotnikov, nekaj naših rojakov, drugi so bili večinoma Italijani, od katerih smo samo mi štiri rešene, a vsi drugi so žrtve nesreče. Da, to je bil čudež, morda mi ne boder verjeli, ako Vam še edenkrat povem, da samo me štiri smo s božjo pomočjo ušle smrtni kosi. Ostali so živi pogoreli ali pa bili na pol pomečkani, ter so morali v strašnih mukah svoje življenje končati. Mi smo ravno skupno molile ročni venec v zahvalo svetnega patrona, ko se je nesreča zgodila in ko so se lokomotive urile in razletele, ravno ob 10. uri zvečer. Prvi trenutak mislim, da sem omahnila in nisem se mogla zavedati; ko se zbudim, slišim strašno hročenje in jebanje, mislila sem, da je vlak padel naz mest v kakto reko; ogledam se, a vidim naš silboj malo hkrupjo, ki je bila nabrsta velika, da smo se splinile ven na prstcu. Mislila sem, da

to je trpelo uro, a v resnici samo par trenutkov ker ob času, ko smo prišle na prosto, bilo je vse v ognju. Ječanje nesrečnežev je bilo strašno, nekateri so bili pripeti k razbitim kupejem, drugim je bila roka ali noga odbita, tretjim trebuh raztrgan in morale so žrtve čakati strašnega konca, živi so goreli, da, prestrašno je, domišljati se teh prizorov. Na enem kraju je naš rojak glavo molil iz kupeja in strašno ječal in prosil za rešitev. Ko mu eden rešencev na pomoč prihiti, ga tako krčevito zgrabi za roke, da bi tudi on kmalo postal žrtva nesreče, kajti ogenj je bil že okolu njega. Za par minut je utihnilo njegovo ječanje in znali smo, da je konec njegovim mukam.* Gospa Jakša je prišla prvič v Ameriko leta 1882 in je bila v svoji stari domovini na obisku. Pripeljala je s seboj štiri mlade deklice, ko se je vračala. Vse so iz Semiča, Dolenjsko. Ponesrečilo se je pri tej nesreči tudi mnogo Slovencev. Država Michigan, v kateri se je ta strašna nesreča pripetila, tirja v takem slučaju, da dotična železnica izplačala za vsako izgubljeno življenje priseljencev gotovo svoto odškodnine onim, kateri imajo pravico podedovanja za njimi. Rodovine ponesrečenih Slovencev naj bi v tem oziru storile primerne korake,

Ura ribniškega novičarja.

Postavite mesto številke te-le črke: 3 a, 3 n, 2 d, 2 r, po en c, e, f, l, k, l, o. Ura naj pokaže moža, njegovo ime in priimek, četrti pa njegov stan in črka, ki ostane, naj se dene na sredo. Da bodete ložej uganili, bodi povedano, da črke čez sredo od IX. do III. pomenijo denar.

Besedni uganki.

I.

Prvi mogočno vlada, Drugo viharju kljubuje Let morda več nego sto. S črkico zveži oboje — Brzo povej, kaj pa to je?

II.

Vprašuje zlog Te prvi, Drugi malo je število; Stakni pa oboje skupaj — Ali veš, kaj to bi bilo?

Rebus.

(Priročil A. P.)

a) $\frac{\text{mir}}{\text{peč}}$ b) $g \ g \ \text{lava}$ c) $\frac{o}{\text{bar}} \ \text{dela} \ \frac{o}{\text{be}}$

Kdor prvi ugame vse zastavice dobi en žličnjak, 12 žlic in 4 kuhalnice kot nagrado!

Rešitev ugank v zadnji številki:

Kotel.

Besedni uganki.

I.

Selce — Lesce

II.

Slepec — slepar (Sirota — zarota)

Rebus

Ferdinand 1. Nabrezina 2. 1902

Vse so prav rešili: Ana Frio v Spitališču, p. Motnik; Franc in Mici Opara ter Dularjev Janez, mlinar v Dol. Ponikvah pri Trebnjem; Jos. Zorko v Široki Seti pri Vačah; Režika Golé, šivilja v Zagorici; Jakob Kogovšek in Anton Jančič v Dravljah; Karol Odlazek na Veseli gori pri Št. Rupertu; Marica Debeljak, Lucija Govekar, Marija Jenko, Ivanka Kimovec in Marička Košir, pevke; Franjo Avbelj v Lazih pri Vačah, Marija Sila v Trebnjem; A. Hudalin v G. pri Cerknem; Ribniški novičar; Andrej Pagon v Poljanah pri Cerknem; Bostjanov Franc na Kožljeku pri Girknici.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dné 6. februarija 1902 zvečer.

Za smeh in kratek čas.

(Na lovu.) Logar: „Kako da danes nič ne zadenete. Že šestega zajca ste zgrešili!“ — Lovec: „Moj god je danes, in želim, da bi bili tudi zajci dobre volje!“

V šoli.

Profesor: „Pavlič, Vaša današnja naloga je ne- navadno pravilna; to mi izbuja sumnjo, da jo niste sami naredili. Kar povejte, s čegavim volom ste orali?“ — Pavlič: „Vaš sin mi je pomagal, gospod profesor.“

464

Pouk

v krojnem risanju (Schnittzeichnen) in
praktičnem izdelovanju oblek

daje **Fani Komar**, oblast. konc. učni zavod
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 26.

==== **Modni salon** ====

Sprejemajo se gospodične tudi na hrano in stanovanje.

Josip Janko

urar v Kamniku.

Velika ulica,
priporoča veliko
zalogo žepnih in
stenskih ur, bu-
dilnic, verižic,
prstanov, uha-
nov, brošev in
vseh v to stroko
spadajočih
stvari po zelo nizki ceni. —
Popravila, tudi najtežavnejša,
zvrš m vestno pod poročtvom
448 (1)

**Koverta s firmo
vizitnice in
trgovske račune
priporoča
Katol. tiskarna**

S a l a m e

Spodaj podpisani se uljudno
priporočam prečastiti duhov-
ščini in slavnemu občinstvu
za vsa

kamnoseška dela,

kakor: nagrobne spominike,
cerkvena in stavbinska dela itd.

Z odličnim spoštovanjem

Alojzij Finšgar,
kamnosek

Škofja Loka, Spodnji trg 60.
466 (3-2)

iz šunke, domače 1 gld.
20 kr. klg., Dunajske po 80 kr.
Šunka brez kosti po 90 kr.
in 1 gld. 10 kr. klg., šunka
s kožo 70 kr., suho meso in
slanina 70 kr., prešičje glave
brez kosti 40 kr. klg., kranjske
klobase velike po 18 kr. ena;
tudi slivovko, borovničarja,
brinjevec 1 gld. 40 kr. liter
pošilja po povzetju.

s 3-1 **Janko Sire**
v Kranju.

Mladenič

iz poštene hiše, z lepo pisavo
in z veseljem do iste

želet bi vstopiti

ket praktikant pri kakem o.
k. poštnem uradu na Kranj-
skem Blagovinjce ponudbe pod
šifro M. D. št. 1882. 233
v Radečah pri Zidanem mostu,
Paste restante.

9 3-1

Proda se

h i š a

s sadnim vrtom v Guncлах
št. 21, pošta St. Vid pri Ljub-
ljani. Več se poizve pri la-
stniku Antonu Brenc, posest-
niku Poljane pri St. Vidu nad
Ljubljano. 5 1-1

Nj. svetost papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr. Laponiju go-
spodu lekarnarju **G. Piccoliju** v Ljubljani **prisrčno za-
hvalo** za doposlane Jim stekleničice

tinkture za želodec

in so njemu z diplomo dné 27. novembra 1897 podelili
naslov „Dvorni založnik Nj. svetosti“ s pravico v svoji
firmi poleg naslova imeti tudi grb Nj. svetosti

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi
drugi sloviti profesorji in doktorji za-
pisujejo boleham G. Piccolijevu
želodčno tinkturo, katera krepla
želodec, povečuje siast, pospešuje pre-
navijanje in telesno odprtje. Naročila
vsprejema proti povzetju in točno iz-
vršuje G. Piccolij, lekarnar „pri angelu“
v Ljubljani, na Dunajski cesti

Tinkturo za želodec pošilja izdelo-
vatelj v škatljah po 12 stekleničic za
gld. 1-26 a. v., po 24 stekl. za gld. 2-40,
po 36 za gld. 3-50, po 70 za gld. 6-50, po 110 za gld. 10-80.
— Poštino mora plačati p. n. naročnik. 14 1 12

Trgovina z manufak-
turnim blagom pri sv.

Cirila**Metoda**

na Pogačarjevem trgu
v Ljubljani.

Prosim, pazite na moje
table, kjer sta lepo na-
slikana sveta

Ciril**Metod****Prevažno naznanilo čitateljem „Domoljubovim“.**

Čast mi je naznaniti sl. občinstvu, da moja trgovina z manufak-
turnim in kmečkim blagom

463 (3-3)

pri sv. Cirilu in Metodu

ni več v Lingarjevih ulicah, ampak preselil sem se v

lepo, svetlo prodajalnico na Pogačarjevem trgu
nasproti mokařicam,

kjer prodajam lepo svojo zalogo in dobro urejeno izbiro vsakovrstnega
dobrega in trpežnega kmetiškega blaga po tovarniških cenah.

Ker celi dan sam delam ter imam vsled tega majhne stroške, ku-
pujem pa vedno le frišno blago pri največjih tovarnah, možno mi je

==== **prodajati ceneje, kakor kjerkoli drugod.** ====

Spoštovanjem

Miroslav Robič.